

BLICHERNOTER indeholder
Formanden har ordet
Referat fra generalforsamling 2013
Regnskab 2012.
Referat af foredrag ved generalforsamling
**Uddrag af Blichers digt til Inge-
mann 1819**
**Artikel om Johan Hvidtfeldt, arki-
var i Viborg og tegneren Svend
Erik Ihle**
**"Den liderlige Italiener" ved Søren
Sørensen**
**Guldalderlæsebog ved Mogens
Wenzel Andreasen**
**Knud Sørensen: Først nu – digte
anmeldt af Bente Harbo**
Seminar på Skærum Mølle
Ingemann efter 1817
ved Erik Harbo
**En vellykket Blichervandring, Vi-
borg**
Fra museerne

Bestyrelsen 2012 for Blicher-Selskabet
Formand: Operasanger Erik Harbo
Næstformand: Lektor Helle Frisman
Sekretær og kasserer: Kursusleder
James Lerche
Museumsinspektør Line Højgaard
Museumsdirektør Tinna Møbjerg
Skuespiller Paul Hüttel
Lektor Henrik Ljungberg
Lektor Dorrit Færk Møller
Fuldmægtig Peder Porse
Lektor Thorkild Holm
Adjunkt Anders Gjesing
Antal medl.: ca. 650 (400 husstande)
Medlemsskab: Husstand 150 kr.
Udland 175 kr. Institutioner: 200 kr.
Giro-nr 409 0780 (reg. nr. 9570)
Blicher-Selskabets adresse:
Havelodden 64, 4000 Roskilde
Tlf. 46 37 39 20
mail: erik.harbo@mail.dk
Blichernoter udgives 3 gange årligt,
redigeret af Erik Harbo
www.blicherselskabet.dk
ISSN 1602-2742

Arrangementer

Seminar Skærum Mølle 27. - 29. september 2013

Årsfest i Teatermuseet i Hofteatret

søndag den 13. oktober kl. 16:30

Generalforsamling i Kompagnisalen

torsdag den 10. april 2014 kl. 19

Andre arrangementer:

Foredrag ved Jon Høgh: Præsten i Vejlbø

mandag, den 30. september Skærum Mølle kl. 15

Klassikerdagen: 24. september - Årets klassiker: Søren Kierkegaard

Åbningsarrangement på Københavns Hovedbibliotek, Krystalgade 15, kl. 17 - 19

Festforestilling: Kierkegaard & Bellman med bl.a. Paul Hüttel og Jarl Forsman

LiteraturHaus, Møllegade 7, København kl. 20.00 entre 150 kr. (BilletNet)

BLICHERNOTER

MEDDELELSER FRA BLICHER- SELSKABET

Selskabet blev stiftet 11. oktober 1951

www.blicherselskabet.dk

September 2013

Tegning af Sven H. Ihle fra bogen *Gennem Blichers land til bispestaden Viborg*

FORMANDEN HAR ORDET

Blicher-Selskabet har erhvervet sin egen farvekopimaskine. Skulle det nu være noget, vil mange sige?

Jamen det er det! Efter i 10 år at have været i slagsmål med en trofast, men ind imellem svigten- de sort/hvid trykkende maskine, føles det som et fremskridt.

Tro nu ikke, at vi ender i et farveorgie. Men det betyder at vi nu kan begynde at anvende fotos trykt i en ordentlig kvalitet. Det betyder at vi godt kan anvende farvefotos fra vore medlemmer, hvis I synes, at de har en kvalitet, der ville glæde andre medlemmer. Vi vil nok vælge mest at sætte disse på midtersiderne. Det er ee økonomisk disposition, da vores aftale med det selskab, der leverer maskinen betyder, at det er dyrt at trykke i farve.

I september afholdes Blicher/Ingemannseminar på Skærum Mølle. Der er stadig plads til et par deltagere. Vi har en lang foredragsrække og vi har fundet 6 (2x3) noveller af de to digtere og venner.

På vores hjemmeside kan man læse om programmet. I dette nummer er der desuden en kort orientering om Ingemann. B.S. Ingemann-Selskabet bliver ikke fornærmet, når jeg siger, at den kendteste af de to digtere som storyteller selvfølgelig er Blicher, hvis noveller også er kendt på verdensplan, men det er vigtigt

at trække paralleller mellem de to forfatterskaber. I datiden var det Ingemann der var den kendteste af de to. Vi ved at han ikke kunne følge Blicher, da denne

indgik i den stor demokratiseringsproces efter 1836. Der var en grund til at Ingemann ikke fulgte Blicher op på Himmelbjerget, hvor der, hvis der havde været mulighed for det, skulle have været talt om demokrati, almindelig værnepligt, Slesvig gendansket og mange andre aktuelle spørgsmål.

For dem, der vil læse mere om venskabet mellem de to digtere, er bogen vi udgav i 2006 *Min hjertelskede ven* en god

mulighed. Bogen kan købes for kun 70 kr. ved selskabet.

Seminar i 2013

Der er endnu et par pladser på seminaret på Skærum Mølle fra den 27.-29. september. Seminaret afholdes i samarbejde med B.S. Ingemann-Selskabet og emnerne er *Ingemanns fortællinger - Blichers noveller*. Der holdes mange foredrag, der er studiekredse, musik, oplæsning og en udflugt til Kaj Munks præstegård.

Vi kan ikke mindst anbefale vore nye medlemmer, der ikke har været med før, at melde sig til dette besøg i Vestjylland. Man melder sig på adressen Folkeuniversitetet Skærum Mølle. Tlf 97481322/ kontor@folkeuniversitetscenteret.dk Se selskabets hjemmeside for flere oplysninger.

Blicher-Selskabets bogsalg

Forsendelse: enhedspris 35 kr. Bestillinger over kr. 500 portofri. Girokort medsendes. Ingen checks!

Se Selskabets hjemmeside www.blicherselskabet.dk og bestil online eller pr. mail erik.harbo@mail.dk eller send bestillingssedlen til:

Blicher-Selskabet, Havelodden 64, 4000 Roskilde.

Tlf. 46373920

1	Cd Erik Harbo synger Blicher årgave 2012	75	
2	Cd E Bindstouw årgave 2012	50	
3	Sommerreise i Sverrig 2011 rigt ill.	150	
4	En Blicherkalender (Evighedskalender)	45	
5	En Blicherkalender 4 stk	100	
6	DVD: Steen Steensen Blicher Knud Sørensen fortæller	65	
7	DVD: Steen Steensen Blicher Knud Sørensen fortæller 2 stk	100	
8	St.St Blicher: De tre Helligaftener 2009 ill. Povl Christensen	120	
9	Erik Harbo: Frøkenen fra Hald 2008 ill.	150	
10	Min Hjertelskede Ven, Niels Kofoed/Erik Harbo 2007	70	
11	Blicher Noveller ill. af Mette Dreyer 2008	75	
12	Blicher-Blicher Noveller og uddrag 2006	150	
13	Hans Hansen: Steen Steensen Blichers Barndom 2005 ill.	50	
14	Cd: St. St. Blicher: 15 sange fra Trækfuglene	79	
15	Gordon Albøge: Blicher og Samfundet.	75	
16	Viggo Thirup: Søren Kanne – En dansk helt	50	
17	Ib Ostenfeld: Blicherstudier	25	
18	Erik Harbo: St. St. Blicher og Himmelbjerget	75	
19	Cd En Landsbydegns Dagbog, læst af Thorkild Roose	75	
20	Blichers Liv og Gerning ved E. T. Kristensen og Lund	75	
23	Der Himmelberg Tysk oversættelse 12 noveller	100	

Skærum Mølle**Foredrag****Mandag den 30. september kl. 15**

Blicher/Ingemann seminaret følges op med foredrag om "Præsten i Vejlbj".

Jon Høgh genfortæller Blichers novelle, efter Hans Brix og Kaj Munks dramatisering fra 1942 på baggrund af den virkelige historie fra en september søndag i 1607, hvor Vejlbj-præsten Søren Jensen Quists hustru Eline kørte til marked i Grenå for at sælge et par stude.

Pris 50 kr.

**EN VELLYKKET
BLICHERVANDRING**

Johannes Thomsen fortæller til inspiration for andre Blicherlæsere.

Det helt store i år for Viborg Fortællekreds var Blichervandringen den 1. juni sammen med Ry Fortællekreds, der var kommet med den oprindelige ide. Kl. 9.30 gik vi - ca. 40 mennesker - fra Naturskolen på Hald gennem parken ud til borgruinen, tilbage til Niels Bugges Hald, videre langs søen til Humlehuset, op til Kvindhøje, hvor sandwich, øl og snaps ventede i bedste Blicher-stil. Gennem Troldeslugten vendte vi ved 17-tiden trætte tilbage til Riddersalskoncert og hvidvin. Undervejs havde vi hørt Blichernoveller og -digte på både rigsdansk og jysk: Eneste barn, Hulde engel, Lange Margrethe, Hornuglen og andre af Trækfuglene, Messingjens, Mads Doss, De Tre Helligaftener, Hosekræmmeren, Præsten i Thorning, Røverstuen, Faawal Mari, Kær est du Fødeland og sågar en Blichernovelle som han aldrig har fortalt men kunne have fortalt, - havde han

Nyt fra Blichermuseerne:**Blichermuseet på Herningsholm:****Museum Midtjylland bygger om i 2014**Ring til museet og aftal besøg. 9626 1900
Museum Midtjylland Museumsgade 32,
7400 Herning www.museummidtjylland.dk**Blicheregnens museum: Udstillinger:****Kulturskatte fra genbrugsbunken og****Fælder fanger 11. oktober - 10. november**Sept-nov Maj-sept. man.- fre. 11-16, lør. -
søn. 11-17. For resten af året se hjemmesiden
el. ring 8720 5030

www.museumsilkeborg.dk

Blichers Mindestue i Malvinas Hus1. april til 1. okt. lør. og søn. kl. 14-17. Fra
15. juni til 15. aug. også åbent tir. og ons. 14-
17 tlf. 8647 7047

www.purhusnet.dk/blichersmindestue

E Bindstouw i Lysgaard:**1. juli - 31. august tir - søn kl. 10-17****Adresse:** E Bindstouw, Blichersvej 40, Lys-
gård, 8800 Viborg 8787 3838 (Viborg Mu-
seum). **Kontakt:** www.viborgmuseum.dk**Selskabets bøger kan købes på museerne****NB Navneskifte pr. 1. juli 2013:
Silkeborg Kulturmuseum og Bli-
cheregnens Museum har skiftet
navn til Museum Silkeborg og Mu-
seum Silkeborg-Blicheregnen**vidst det! Publikum (31) havde haft en
god og strabadserende dag, - sagde de,
og fortællerne var som sædvanligt "høje"
efter at have fået lov at fortælle så meget.NB Hvis nogle skulle have lyst til at arrange-
re en sådan tur, bør I tale med Johannes
Thomsen om dette. Han bor i Viborg.
johsthomsen.wordpress.com**FORÅRSMØDE OG GENE-
RALFORSAMLING 2013****En aften i Søren Kierkegaards,
St.St. Blichers og Mozarts tegn**under medvirken af lektor Anders Holm,
Københavns Universitet, skuespiller Paul
Hüttel, lektor Henrik Ljungberg og ope-
rasanger Erik Harbo

Generalforsamling: Efter formandens beretning (se BN for marts 2013) og regnskabsaflæggelsen ved kasserer James Lerche (aftrykkes i disse noter) var der genvalg af Helle Frisman og Dorrit Færk Møller. For afdøde Hans Kruse var der nyvalg af museumsinspektør Line Højgaard, Blicheregnens Museum, og for Bent Bang Larsen var der nyvalg af Tinna Møbjerg, lic.phil, direktør for Herning Museum.

Der var genvalg af suppleanterne Thor-
kild Holm og Anders Gjesing og ekstern
revisor Birgit Bonde.Formanden takkede Bent Bang Larsen
for hans arbejde for BS i de forløbne år
og omtalte det store arbejde som Hans
Kruse havde gjort for selskabet, ikke
mindst i forbindelse med Blichers Sveri-
gesrejse.Der har været god kontakt til de øvrige
litterære selskabers sammenslutning.
Man har nu påbegyndt en fastere struktur
for sammenslutningen. Orientering om
dette følger i næste nummer.**Vore nye bestyrelsesmedlemmer****Tinna Møbjerg** - direktør, lic.phil, blev
udnævnt til leder af Midtjyllands Muse-
um (Herning) sidste år. Med de mange
vanskeligheder man har i Herning medBlichermuseet på Herningsholm, hvor
der ikke længere er daglige åbningstider
pga. økonomien, glæder vi os i Blicher-
Selskabet til at Tinna Møbjerg måske
kan få museet i gang igen. Blicher-
Selskabet støtter op om bestræbelserne.
Line Højgaard - museumsinspektør på
Blicheregnen, indtræder i den tomme
plads efter Hans Kruse. Mange af vore
medlemmer kender hende allerede, da
hun har arbejdet på museet i de senere år.Vi anbefaler at følge hjemmesiderne
for de to museer. Her bliver man oriente-
ret om de mange arrangementer der fin-
der sted i det midtjyske.Se referat *En aften i Søren Kierke-
gaards, Steen Steensen Blichers og Mo-
zarts tegn* s. 4Årsfesten er refereret i martsnummeret.
lige fra begyndelsen.**Store bogdag på Hald 10. aug. 2013****Referat:** De litterære selskaber har deres
egen stand i herregårdsparken. Her møder vi
ofte nogle af vore medlemmer, det gælder i
hvert fald Blicher-Selskabet og Aakjær-
selskabet.Min "Blichersang" kl. 12:30, hvor vejret
stadigt var meget fint efter formiddagens ge-
nerende regnbyger, gik udmærket med alle
stole fyldt i *Parnasset*, og Peder Porses Bli-
cherforedrag på "Halduniversitetet" var også
velbesøgt. Men midt under Kirsten Dreiers
Heibergforedrag*begyndte det at regne og
tordne. Vi stod 8-10 mennesker under teltdu-
gen og blev vådere og vådere, og det gjorde
vore bøger også. Heldigvis havde Claus Til-
ling** et stykke plastik med, så vi nogenlun-
de kunne beskytte kostbarhederne.Da der blev et lille ophold i regnen, pakke-
de vi alle sammen kl. 14.45 og kørte hjemad.
Note: *Kirsten Dreier er formand for Heiberg-
selskabet. ** Claus Tilling formand for H.C.
Andersen Samfundet i København *EH*

Referat af foredrag ved generalforsamling

Aftenens foredragsholder lektor **Anders Holm**, er særlig kendt i kierkegaardske og grundtvigske kredse. Han er næstformand i Kierkegaard-Selskabet og har skrevet bøgerne *Grundtvig: Introduktion og tekster* og *To samtidige: Kierkegaards og Grundtvigs kritik af hinanden*.

Han holdt et fint foredrag om Kierkegaard og hans liv og nævnte hans hovedværker.

Derefter gjorde Henrik Ljungberg en række synspunkter gældende, hvordan Kierkegaard udnytter dagbogsformen, dette at finde et manuskript og udgive det. Netop den form som Blicher havde brugt så flittigt, ikke mindst i *En Landsbydegns Dagbog*. Han efterligner altså denne form, og det er alt sammen fiktivt og Kierkegaard er meget opfindsom.

Som eksempel læste Paul Hüttel indledningen af *Enten-Eller*.

Erik Harbo tog så fat på forholdet mellem Kierkegaard og Blicher og lidt om litteraten P.L. Møller og dennes artikler om Kierkegaard.

Paul Hüttel læste uddrag af Blicher og Kierkegaard og på denne måde kom man også ind på Kierkegaard/Blicher og deres forhold til Mozart.

Kierkegaard og Blicher

1/ Jeg skal her søge at sige et par ord om henvisningerne hos Kierkegaard til Blichers værker og hans person og også kort komme ind på litteraten P.L. Møllers betydning for Blicher og Kierkegaard. Den unge Kierkegaard abonnerede på Blichers novelleudgivelse i 1833/34, eller vi må hellere sige, at han indkøbte bøgerne, for han står ikke på subskripti-

onslisten. Vi ved ikke, hvem der er navnene bag boghandler Reitzels liste på 20 stk. Det kunne være Søren K. Vi ved at han ejede fem bind noveller og to bind digte.

Det er derfor, han så klart i sin første bog *Af en endnu levendes erindringer** 1838 kan udtale sig om Blicher og fremkomme med den kritik, som stadig i dag har et (sådan er det med Kierkegaard) noget svævende, men også uendeligt fint over sig og noget som bevægede Blicher.

Kornmodn. Citat læst af Paul Hüttel

”Vende vi os nu fra disse Noveller og deres Tumbleplads til hiin Røst□ i Ørkenen St. St. Blicher, der dog, og det er netop det mærkelige, omskabte den til et venligt Tilflugtsted for den i Livet landflygtige Phantasie, saa møde vi vel ikke her en saadan Verdens-Anskuelse, paa hvilken der er gjort Prøve i saa mangfoldige Livs-Tilfælde, ikke heller den Livs-Gymnastik, der er hine Noveller saa eiendommelig; men dog finder ogsaa her en vis Begynden forfra Sted, foretaget, medens den negative Side er aldeles latent, i Kraft af at en heel Positivitet saa at sige vaagner op og kommer til Orde og ungdommelig frisk fornyer og gjenføder sig med autochthonisk** (Af Jorden est Du kommen) Originalitet. Istedetfor den i Hverdagshistoriens Forfatters Noveller*** indeholdte Livs-Anskuelse, der er Individets, som har fuldendt Løbet og bevaret Troen, fremtræder her som Eenheden af en for Sjælens indre Øre gjenlydende individuel-følelig poetisk Grundtone, og et for Phantasien udslagen folkelig-idyllisk af mægtige Kornmod gjennemlynet Billede – en dyb poetisk Stemning, indhyllet i Umiddelbarhedens Taageslø.

Istedetfor vi i hine Noveller maae beundre den mesterlige Teknik, frapperes vi her mere af enkelte dramatisk-svangre Replikker, som ikke saa meget forudsætte en Cuiviers****Skarpsindighed for af dem at construere en Totalitet, som næsten Naturens Dybsindighed som Tilblivelsesgrund. I ethvert Tilfælde er ogsaa her en Eenhed, der i sin Umiddelbarhed betydningsfuldt peger ind i Fremtiden, og som nødvendigviis maa gribe Samtiden meget mere, end den har gjort, og derved maaskee komme til at virke heldbringende for den prosaiske Maade, paa hvilken Politiken hidtil er bleven

Ernst Theodor Amadeus Hoffmann 1776 - 1822 var en tysk forfatter og jurist. Han beskæftigede sig desuden med musik, maleri og musikkritik. Han var teaterleder og blev en person med mange færdigheder, der inspirerede Europas kunstverden.

Litt. bl.a.

Ingemanns noveller og romaner.

Min Hjertelskede Ven, Niels Kofoed/Erik Harbo

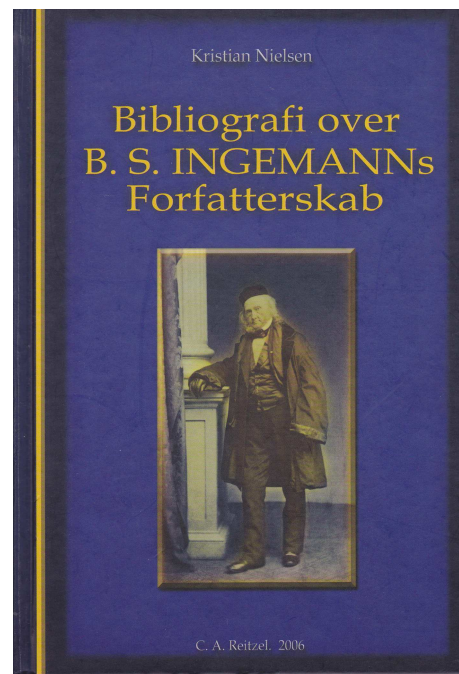
F. Rønning: *B.S. Ingemann Liv og Digting*
En folkelige biografi

B.S. Ingemann-Selskabets hjemmeside
Kristian Nielsen: *Bibliografi over B.S. Ingemanns Forfatterskab* 2006

Kristian Nielsen: *Håndbog i B.S. Ingemanns Liv og forfatterskab*. 1.+2. bd. 2009

En række bøger om Ingemann udgivet af B.S. Ingemann-Selskabet

Se bl.a. N. Kofoed: *Den ukendte Ingemann*
Kirsten Jensen Holm: *Folkekær og dogmatisk ukorrekt*.

Bogsalget har været meget fint

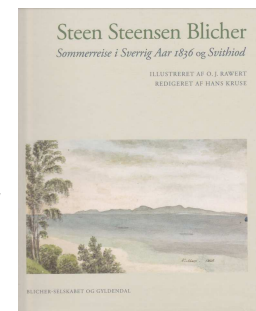
Vi er glade for at vores medlemmer køber ekstra eksemplarer af vore bøger. Husk at bøgerne er gode gaver til en rimelig pris. Da der både er bøger og en dvd og cd'er er der gode muligheder for at glæde dem, der skal modtage gaverne.

Specielt vil jeg nævne *Sommerreise i Sverrig* og det smukke bind med Blichernoveller illustreret utraditionelt af Politikens tegner Mette Dreyer, som sælges meget billigt.

Angående bogbestilling: Pga. de få postkasser der efterhånden er tilbage i Roskilde og den vilkårlige tømning af disse, kan det sommetider tage lidt længere tid at få postet bøgerne. Det beklager vi.

Husk at St. St. Blicher - en biografi kan erhverves gratis mod at betale portoen på ca. 60 kr.

Vi tager en kasse med til årsfesten og til Skærum Mølle.

Blicher-Selskabets regnskab 2012

Indtægter	78.725
Udgifter	65.378
Resultat	27.347
Formålsbest. udgifter	9.900
Årets resultat	17.447
Kapitalkonto 1.1.2012	35.385
Passiver ialt	41.245

Blicherfonden. Kapital 300.000 kr.

nen er for længst gået i glemmebogen.

Han må holde pause en række år, da han bliver udnævnt til afløser for den sygemeldte direktør og ved hans død kort efter fortsatte I. i stillingen, indtil Akademiet blev nedlagt i 1849, mens man beholdt latinskolen. Herefter kom I. på ventepenge og fik lov at blive boende i sin smukke bolig ved søen. Der havde længe foregået en hidsig debat om at nedlægge Akademiet, der blev kritiseret fra alle sider for at være for dyrt og ineffektivt.

Han udgiver i 1849 *Nye Eventyr og fortællinger*. Han kalder dem kakkelovnskrogs-historier. På samme tid påbegyndes for første gang en udgivelse af hans *Samlede Skrifter*.

Så kom Treårskrigen og den kom til at optage I. overmåde meget. For ham ligesom for så mange andre var det Danmarks skæbnetime. Samtidig foregik valget til den første danske rigsdag. Men I. syntes at "Frihedens Genius" vandrede fra mudderpøl til mudderpøl.

Han skriver eventyret *De fire Rubiner* i 1849 og behandler her emnet frihedsideén. Det er dog en meget symbolsk historie, som folk ikke fattede, selvom Ingemann udgav en vejledning til den. Man følte, at romantikkens tid var ved at være forbi, men I. blev vel aldrig i stand til at acceptere denne kendsgerning. Han nærmede sig dog realismen og udsendte i 1850 *Fire nye Fortællinger af Bernhard Sev. Ingemann*. Det drejer sig om *Araberen i Konstantinopel*, *Skolekammeraterne*, *Christen Bloks Ungdomsstreger* og *De sidste Herrer af Gervansborg*. Den sidste er delvis en fri behandling af augustenborgerne "prinsen af Nør"s oprør og dermed starten på den første slesvig-

ske krig. Der er ikke meget hverdagshistorie i de øvrige noveller, men fantasifulde er de. I *Skolekammeraterne* tales der igen om mesmerske strygninger, der helbreder. Hovedpersonen, en kirurg, møder en forhenværende skolekammerat Mathias Franzenius, der er blevet gøgler, og laver om på virkeligheden. I ungdomsstregerne møder vi en murersvend og arkitekt, Christen, der bliver uenig med byens borgmester efter at have bygget byens rådhus med eget fængsel. Deraf opstår mange komiske situationer.

Senere på året udkom *Den stumme Frøken*. Den tager sit udgangspunkt i årene 1847-48 og er et eksempel på at I. nærmer sig den realistiske stil, bl.a. med et portræt eller parodi af en "grundtvigianer" samt et portræt af tidens politisk-liberale journalist. Det var næppe en stil Ingemann magtede.

Han fortsætter med sin store roman *Landsbybørnene* i fire afsnit, der udkommer i 1862. En sædeskildring, og handlingen foregår i årene 1840 til 1852, altså kort forinden romanen udkom. Den kan bestemt anbefales også i dag. Hans store udlandsrejse spiller igen en stor rolle, og ligesom Andersen i *Improvisatoren* benytter han egne oplevelser. Dermed er det slut med den fortællende fase i Ingemanns liv. Hans religiøse interesse spiller derefter en større og større rolle.

Anbefales kan det i højeste grad at læse hans erindringer *Levnetsbog* og *Tilbageblik*. Den første skildrer hans barndom og begyndende ungdom.

Noter ***Jacques Callot**, 1592-1635, var en fransk grafiker. Han udviklede radering til en selvstændig kunstart,

behandlet.

□ Stille og mørkladen er vel min Hede;
Dog under Lyngtoppen Blomsteret staaer.
Lærken bag Gravhøie bygger sit Rede
Og sine Triller i Ørkenen slaaer

Noter : *Bogen er som udgangspunkt en kritik af H.C. Andersen roman *Kun en Spillemand*.

** indfødt el. oprindelig.

***Hverdagshistoriernes forfatter var fru Gyllembourg, der skrev under pseudonym.

**** Baron Georges Léopold Chrétien Frédéric Dagobert Cuvier var en fransk zoolog og palæontolog. Han forbedrede systematikken i Carl von Linnés system.

Fik Kierkegaards omtale betydning?

Kierkegaards bog blev ikke anmeldt, men vi ved at Blicher har læst den, for næste år udsendte han en novellesamling med titlen *Kornmodn* nov/dec 1839. Blicher var flittig, for året efter udkom *Nyeste Noveller og Digte*. Den første, der blev trykt i Randers og udgivet på forfatterens eget forlag, indeholder et par fine noveller heriblandt *Skytten på Aunsbjerg* og *Baglæns*, mens vi i den anden, udgivet på Steens Forlag i København, finder *Høstferierne* og ikke at forglemme det første københavnertryk af *Trækfuglene* samt af digtsamlingen fra Sverigesrejsen *Svithiod*.

Det ville nu være naturligt at lede efter påvirkninger fra anmeldelsen i samlingerne.

Vi finder *Kornmodn* i bd. 24 af *Samlede Skrifter*. Vi er på et tidspunkt i Bl.s forfatterskab, hvor noveller stadig fylder meget, men ellers bruges hans hverdag til at skrive artikler (journalistik) til Jyllandsposten, færdiggørelsen af *Viborg Amt* og vurdering af den kritik, han modtog i den anledning, samt ideer om *Skanderborg Amtsbeskrivelse*, som han også skulle skrive, men ikke fik færdiggjort. Først og fremmest er han engageret i tan-

kerne om at etablere folkefesterne på Himmelbjerget, en idé han fik ved at læse om, at nogle studenter havde samlet sig på Himmelbjerget i sommeren 1838 og muligvis havde nævnt, at Blicher burde stå i spidsen for et sådant foretagende.

Det er i samme år, at *Vestlig Profil af den cimbriske Halvø* udkommer. At jeg udnævner ham til Danmarks flittigste forfatter på dette tidspunkt kan næppe undre nogen.

Jeg sagde, at vi skulle lede, men finder vi noget? Nej, det er ikke Søren Kierkegaards stil, der ændrer noget ved Blicher, selvom han finder ud af en ny fortællestil både i *Vestlig Profil* og i *De tre Helligaftener*.

Blicher nævner Kierkegaard. Eks. 1. Blicher bruger navnet Kierkegaards klædehandel i København i *Julianes Giftermaal 1840*. Eks. 2. I *En Herremand på Jorden*, der er fra *Min Vinterbestilling 1844* og 1845 læser vi: "Siden De har vist mig en så stor Fortrolighed, så tillad mig at gengælde den!" sagde jeg. "Efter min Anskuelse har De ikke i sinde at gifte dem?"

"Det har jeg heller ikke".

"Hm! En misogynisk (kvindehader) Filosof siger: 'Gifter du dig, handler Du ilde; gifter du Dig ikke, gør Du ligesaa. Religionen siger: Hm, du skal! Moralen: Du bør! Da De ejer en så levende Indbildningskraft, hvorfor kan De da ikke tage en Hustru og indbilde Dem, at det er Deres Mirabilis incognita? (forunderlige skjulte). Det er, som professor Sven H. Rossel, Wien, siger, et ekko fra Kierkegaards *Diapsalmata* (Mellemspil) i *Enten-Eller*. Her står der: "Gift dig, Du vil fortryde det; gift Dig ikke, Du vil fortryde"

de begge Dele.” Nu ved vi altså, at Blicher har læst eller hørt noget af indholdet i *Enten-Eller*.

Kierkegaards omtale af Blicher

I en diskussion om romantikken finder vi i hans dagbøger ordene fra *Telse* om ”den vide udstrakte Ørken” ... ”og den jydsk Hede” ...

Jesper Langballe, der har beskæftiget sig meget *Eneboeren paa Bolbjerg* i sin bog *Anlangendes et menneske* siger, at Viktor Eremita, der er bogens udgiverpseudonym er hentet direkte i Blichers novelle. Årstallet er 1834, det år, hvor Blichers novelle udkommer. Langballe påviser, at *Enten-Ellers* hovedperson gennem æstetiker A og Etiker B og det religiøse bruger Christian i novellen til at forfægte sine meninger. Inden havde Blicherkenderen H.P. Rohde været inde på det samme i et foredrag i Blicher-Selskabet, med samme udgangspunkt, at Blicher er en slags opfinder af de tre stadier, ”det æstetiske, det etiske og det religiøse”. Som jeg har nævnt tidligere er Langballes bog på mange måder diskutabel, men hans store kapitel om Søren K og Steen B er i høj grad læseværdigt.

Henning Fenger har i *Kierkegaard-myter og Kierkegaard-kilder* omtalt Søren Kierkegaards ophold i Gilleleje i 1835. Han påviser familieskabet med Blichers *Hosekræmmeren* med den indledning Kierkegaard bruger i sin dagbog fra omkring 1835, og genfinder der nærmest en afskrift af Blichers indledning til novellen: Kierkegaard som Vandringsmanden. Han omtaler også besøget i Esrom. Huset her bliver til Hosekræmmerens bondehus, hvor han genfinder de tre hovedpersoner.

Novellen *Fjorten dage i Jylland* har også inspireret Kierkegaard. Begge forfattere holdt meget af Mozart. Ja, han er deres foretrukne komponist. Om der kan påvises, at de to har udvekslet synspunkter i den retning er svært at afgøre, men Kierkegaard har da læst Blichers novelle med dens Mozartbejstrede udbrud.

Men han har næppe læst *Vestlig Profil* fra 1839 med Blichers omtale af Mozarts opera *Don Juan*, som han så under sit besøg i Hamburgs opera i 1838: Han siger: ”Hvad har de iaften paa Stadttheater? – ”Don Juan.” Mozarts Mesterstykke! Tonekonstens Triumph! Musikkens Macbeth! Det maae vi høre! – Jeg gik, og hørte – ja, ene og allene *hørte*; thi see kunde jeg ikke, for at høre; den Hexemester kan give een Sands Arbeide nok. – At see Don Juan – det er lidt – det er intet; men at høre Instrumenternes Fortælling, Vellystens Historie saaledes fremtonet – det er et Heelt, som ...”

Kierkegaard skrev om Mozart i ”De umiddelbare erotiske Stadier eller Det Musikalsk-Erotiske” en æstetisk afhandling om Mozarts opera *Don Juan*. Han blev ved læsningen besat af dette musikdrama. Operaen opførtes for øvrigt første gang i 1807 på Det Kongelige Teater med stormende succes. Den berømte schweizisk fødte sanger, skuespiller og musiker Edouard du Puy sang titelpartiet. Man kendte i forvejen *Cosi fan tutte* der opførtes 10 år før og blev en fiasko. Den 19-årige Adam Oehlenschläger var med her som statist, og han har fortalt historien. Fra 1820-erne kommer *Figaros Bryllup* og *Tryllefløjten* på programmet.

Søren Kierkegaard var en ivrig operagænger, og det var ikke bare Mozart, han

Hjort og Chr. Molbech).

I 1827 udsender I. *Noveller af B.S. Ingemann* herunder *Det forbandede Hus*, *Gravmælet*, *Den gamle Rabbin* og *Kunsteriderfamilien*. Den sidste er skrevet i erindring om G. Casorti og sikkert også beriderfamilien Price, der spillede på Vesterbros teater i København.

Men hvad med at skrive en fortælling, hvor man gør grin med hele slænget? Magtede I. ironien og kådheden? I 1821 forsøger han sig med *Huldre-Gaverne eller Ole Navnløses Levnet, fortalt af ham selv*. Historien affødte uendelig mange kommentarer begge veje. I. forsvarer sig faktisk!!! Den blide Hermelin fægter mod den onde verden!

Vi skal nu helt frem til 1835 før I. igen skriver nogle fortællinger *Tre Fortællinger af B.S. Ingemann*. Han er som nævnt inspireret af hverdagshistorierne, der for længst er begyndt at udkomme, og af Blichers novelle-succes i København (*Samlede Noveller* fem bd., 1833). Fortællingen *Varulven* handler om en student, forstmand og jæger, der ind imellem tror, at han bliver til en varulv. *Corsicaneren* handler om Napoleon på Sct. Helena (ud fra nogle dagbogsblade, tidens trend) og en mand, der vil frelse den tidligere kejser. I en anmeldelse bliver han taget ved vingebenet, det her er absolut ikke hverdagshistorier, som dem man ellers kan læse nu af den hemmelige fru Gyllembourg (fru Gyllembourg skrev under pseudonym). Godt er det, at de historiske romaner fortsat skaffer ham berømmelse hos den almindelige læser, og det er det, Grundtvig og også Blicher trøster ham med.

I. opdager dog at publikum har fået

nok af eventyr. Tiden er inde for en form for realisme – den nævnte hverdagshistorie. I samtiden foregik store diskussioner om stil og form. Det er på dette tidspunkt, at Blicher forlængst har hånet ”formskrærlauget” i København, der sad på alle ”meninger”.

I. får i 1837 og 38 stor succes med sine morgen- og aftensange, der udkommer med Weyses melodier. Også samlingen *Holger Danske* får blivende værdi. Mange af digtene var gennem lange tider en folkelig succes og kom med i Højskole-sangbogen.

Igennem disse år følte I. sig ofte ensom i Sorø, og han beklagede sig over det til venner og bekendte. Han siger, at han er en havfisk, der er lukket inde i en lille bæk. – Ensomhedsbeklagelsen hører vi også fra andre digtere, ikke mindst Blicher, men der var ingen ansættelser i København for dem, og noget tyder på, at I. efterhånden affandt sig med situationen.

Ingemann brød sig ikke om tidens politiske diskussioner om liberale og konservative emner. Men så fabulerede han sig op i himlen med værker som *Skyhimlen* og *Stjernebilledernes Symbolik*. Hvorfor nu det? Ingemann kendte en broder til hans Sorø-veninde gennem mange år, fru Rosenørn, der var amatørastonom og udforskede stjernebillederne og deres symbolik. I. flygter igen ind i eventyrverdenen med fortællingen *Kunnak og Naja eller Grønlænderne*, der udkommer i 1842. Man kan spørge om, hvorfor han vælger Grønland som mål for romanen. Fra ung kendte han provst Glahn, der havde været missionær på Grønland og samtidig var I. meget interesseret i Hans Egedes arbejde som missionær. Roma-

denen, og det måtte selvfølgelig skinne igennem i hans værker, men han var også mand for at give en almindelig realistisk skildring.

Hans fortællinger kan deles op i 1/ historiske romaner, 2/ romaner ofte med et eventyrligt indhold, men også mere realistiske som hans sidste roman *Landsbybørnene* og 3/ de mange kortere fortællinger og historier.

Ingeman, der indtil 1819 mest havde skrevet digte og dramatiske værker, skrev i 1816 sit allerførste prosaværk *Krønike om Helias og Beatricia* (udkom i *Julegave* 1816). I en gammeldags stilart genfortælles den tyske legende om Graf Helias von Cleve und Jungfer Beatricia.

For kendere af Wagners musik vil man se, at der er reminiscenser af dennes libretti om *Lohengrin* (svaneridderen og skønjomfruen i nød) og *Tannhäuser* (Helias har været i Venusbjerget). Når den lille historie nævnes her, er det fordi den er med i listen af noveller, som bliver gennemgået på Skærum Mølle.

Han bevæger sig igen ind på eventyrområdet i 1817 med eventyret *De Underjordiske. Et Bornholmsk Eventyr*.

Under sin store udenlandsrejse som han kom hjem fra i dec. 1819, havde han ikke fået skrevet ret meget og måtte på opfordring af vennerne i gang. De mente, han burde skrive om rejsen, og han udgiver derfor ret hurtigt digtsamlingen *Reiselyren I+II*. Under rejsen havde han skrevet fortællingen *Det høje Spil*, der handler om tankeløst overmod. Han skriver så i den Callot-Hoffmanske* manér eventyret *Sphinxen*. Det er den vildeste heksedans, siger F. Rønning i sin folkelige biografi om Ingemann fra 1927. De

udgives under titlen *Eventyr og fortællinger af B.S. Ingemann* 1820. Her finder man også en god historie i *Altertavlen i Sorø*, der handler om broder/søsterkærlighed. Den henter nogle af sine motiver i Italien. I *Moster Marie* griber Ingemann tilbage i tiden, da han var barn på Falster.

Det er en skildring af hans barndoms *Moster Marie*, der servicerede hans Grand Mama.

Vi står nu med en veludviklet erfaren historiefortæller, der ganske vist tidligere havde tænkt mere på at skrive tragedier til scenen på Det Kongelige Teater samt digte, men nu kan han dette med at fortælle, han mangler ikke ideer, og vi kan forestille os, at han måske også har inspireret sin jyske ven Blicher til at skrive "noveller".

I 1821 skriver I. sin komedie *Magnetisme i Barberstuen*. Magnetismelæren blomstrede netop i disse år, og det er ikke den eneste gang I. tager fat på dette emne.

Nu følger ansættelsen som lektor i Sorø i 1822 ved det genoprettede Akademi og giftermålet med Lucie Mandix.

I. fik nok at tænke på, og i en række år er han optaget af at skrive sine historiske romaner om Valdemarerne og salmer og sange bl.a. til akademiet. Han inspireres af sin ven Grundtvigs oversættelse af Saxos Danmarkshistorie, men også af Walter Scotts meget populære romaner og historier, der oversvømmede landet (Ivanhoe udkom på dansk i 1822).

Vi står altså med en uhyre populær forfatter, elsket af folket, feteret af kongehuset, men også med en række kritikere, der vendte tommelfingeren nedad, nogle var endog hans kolleger i Sorø (Peder

hørte. Han prøver i sin afhandling at give en karakteristik af operaen. Jeg har fundet hans tolkning af forholdet Elvira og Don Juan meget interessant. Selv om han betegner sig som lægmand er hans analyser værd at sætte sig ind i.

Man kunne tro, at det var teksten, der var det vigtigste for ham, og det samme burde det være for Blicher, men nej, det er musikken, der griber dem. Alligevel siger han et sted, ligesom Blicher: "hør, hør, hør Mozarts *Don Juan*", det kunne måske også hænge sammen med, at opførelserne dengang ikke altid var så overbevisende i forhold til dekoration og handling.

Han siger: "Musikken er foruden Sproget det eneste Medium, der henvender sig til Øret". Heri indfælder der sig "et Vidne om, i hvilken Forstand Musikken er et Sprog". *Don Juan* er altså "Kronen blandt Operaer", og det skyldes, siger han, "det absolutte Forhold mellem Idé, Form, Stof og Medium."

Denne del af afhandlingen fører direkte til *Forførerens Dagbog*. For Kierkegaard er *Don Juan* en umiddelbar forfører, og i virkeligheden ret uskadelig i modsætning til den virkelige reflekterende forfører, som vi så møder i *Dagbogen*. Jeg har klippet af et citat, der siger at Don Juan, som sanselivets orgiastiske dyrker ikke kan siges at være en forfører, da han er ubevidst og derfor ikke troløs, men den 'umiddelbare' Don Juan. De 1003 piger har han intet lovet, så bedrager er han ikke og kunne, hvis han ville, komme igen. På det plan er Don Juan uskyldig. Hvorimod den reflekterede, bevidste forfører er en slem én.

Fra Kierkegaards notat ved vi, at *Don*

Juan blev opført otte gange fra den 10. juni 1836 og frem til 20. februar 1843, hvor *Enten-Eller* udkom. På det Kongelige Teater har Kierkegaard, udover Giovanni Battista Cetti, hørt barytonen Jørgen Christian Hansen (1812-1880) i rollen som Don Juan.

Lidt om P.L. Møller

Jeg har flere gange i forbindelse med Blicher været inde på litteraten P.L. Møller og hans store betydning for Blicher. Det er et stort selvstændigt emne, som der ikke er meget plads til her i aften.

Nogen har sagt, at P.L. Møller var Kierkegaards model til Johannes Forføreren.

P.L. Møller fik nok en krank skæbne, men hans tid i Danmark var ikke uden succes. Han skulle have været noget af en kvindebedærer, det er der endnu ikke skrevet nok om i litteraturen, man har ligefrem fornemmelse af at visse Kierkegaardsforskere helst går helt uden om Møller og gør Goldschmidt til hovedfjenden. Man mener, at Kierkegaard, der kom i en alvorlig karambolage med Møller, misundte ham denne forførerevne, som han til gengæld nedfældede på papiret.

Aftenen sluttede med, at Paul Hüttel læste uddrag fra *Fjorten Dage i Jylland*. Det er ikke Blichers begejstring for Mozart vi hører, det er præsten og cellospilleren (måske et portræt af hans egen far) der råber højt af begejstring. Vi oplever Blichers eminente evne til at oparbejde en stemning. Et stykke litteratur der kan sammenlignes med et musikpartitur. Aftenen sluttede med *Jyden* som fælles-sang.

Erik Harbo

Blicher: *Hedelærkens Velkommen-hjem til Nattergalen*, trykt i 1819 ved Ingemanns Hjemkomst. Udvalgte vers

Længe har jeg savnet, o Broderlill! din Sang;
Hvor har Du været den Vinter mørk og lang?
Is og Sne har dækket mit lyngtakte Huus,
Haglen om mig raslet i Stormenes Suus.
Eensom har jeg flaggret paa Marken kold og hvid,
Inderligen længtes efter Foraarets Tid,
Tænkt med Fryd og Smerte paa henfarne Lyst,
Blomsterrige Sommer og frugtrige Høst.

Hvor har Du været den lune Foraarsnat?
Lyttende jeg ledte i nyudsprungne Krat;
Solen straalte mægtig igjennem Sne og Slud;
Martsviolens dufted, og Bøgen sprang ud,
Blomsterflokken smilte paa Ager og i Kjær,
Lundene grønnedes — men Du var ikke der,
Alle de Smaafugle sang op i Skov og Vang —
Hvor var Du henne, o Broder! med Din Sang?

Var Du i det Land, hvor Citronen voxer vild?
Hvor Orangen gløder i Sommersolens Ild?
Milde Vinde vifte fra Himlen reen og blaa;
Gjennem Myrthelunde de stille Bække gaar;
I de grønne Dale er Strengleeg og Dands,
Brune Lokker flagre fra spraglede Krands;
Citharen klinger i maanelyse Nat,
Brune Øine tindre under nikkende Hat.

Broder! ak! hvi vilde Du til det fjerne Land
Drage bort saa vide udover Mark og Strand?
Leer ej her om Dagen den Sol paa Himlen blaa?
Maanen ej om Natten med sine Stjerner smaa?
Ingen Klippe rejser sin sneebedækte Krop,
Men med Løv og Blomster er smykket Højens Top.
Ingen Klippeelve i Dalen brøle vildt;
Men i grønne Enge gaar Bækken taus og mildt.

O! saa bliv da hjemme paa faure Fædreø!
Flyv ej meer forvoven udover vilden Sø!
Lad de Andre flaggre ustadige omkring!
Her er dog det bedste af hele Jordens Ring.
Bliv, og byg Din Rede i grønne Fædrelund!
Fryd med Dine Sange den tause Midnatsstund!
Syng, naar Solen stiger paa Østerhimlen Blaa!
Sødt naar Solen daler, Du dine Triller slaar!

**OM JOHAN HVIDTFELDT
Arkivar i Viborg. Ved Erik Harbo**

Forleden fandt min søn ved et af de sædvanlige gennemsyn af bogkasser foran et antikvitetsalg på Nyord (Møn) en bog, og han tænkte straks: Den må da interessere mit faderlige ophav. Det var *Gennem Blichers land til bispestaden Viborg*. Dette havde han selvfølgelig ret i; han kunne ikke vide, at jeg havde bogen i forvejen, men nu kan andre få glæde af mit ekstraeksemplar f.eks. ved det lille bogudsalg, vi skal have på Skærum Mølle ved seminaret i september, hvor vi altid har vore udgivelser med og sommetider også lidt antikvarisk materiale, der falder i vore hænder.

Johan Hvidtfeldt, født i Sønderjylland, var gennem en årrække landsarkivar i Viborg, inden han sluttede som rigsantikvar i København. I bogen giver han os besked om Viborg omegns herregårde med Aunsbjerg, Hald, Tjele m.fl. for at slutte i Viborg med denne gamle jyske hovedstads mange fine bygninger, selv om byen på det nærmeste nedbrændte i 1726.

Alle højresider er illustrerede af tegninger af de omtalte bygninger af kunstneren Svend Erik Ihle, som jeg nedenfor vil give en lille beskrivelse af.

Hvidtfeldt fortæller s. 70 om Det Nørrejydske Arkiv, som fik sæde i Viborg ifølge den store arkivlov af 30. marts 1889. Fra 1907 kaldet Viborg Landsarkiv. Som man måske ved, var det en smuk bygning, der blev rejst ved arkitekten Hack Kampmann, en bygning skabt efter italiensk renæssanceinspiration. Hvidtfeldt, der selv kom til at virke her var overordentlig tilfreds med bygning-

1807 Aflægger efter studentereksamen filologisk prøve ved Københavns Universitet. Jurastudier.

1811 Alumne på Valkendorfs Kollegium.

– Debut med Digte

1812 Forlovet med Lucie Marie Mandix (1792-1868)

1813 Digtsamlingen Procne med bl.a. Varners poetiske Vandringer

1814 Det romantiske epos De sorte Riddere

1816 Eventyrdramaet Reinald Underbarnet

1817 De Underjordiske, et bornholmsk eventyr

1818-19 Dannelsesrejse: Tyskland, Frankrig, Schweiz og Italien

1819 Tassos Befrielse

1820 Digtsamlingen Reiselyren (to bind) og Eventyr og Fortællinger

1822-49 Lektor i dansk Sprog og Litteratur ved Sorø Akademi. Embedsbolig samme sted.

1822 (30.7.) Bryllup med Lucie Marie Mandix i Hyllested Kirke

1822 Morgensalmer og Cantater (for skolens elever)

1825 Høimesse - Psalmer til Kirkeaares Heligdage

1824-36 Historiske digte - og romaner

1831 Huldregaverne

1837 Digtkredsen Holger Danske - Morgensange for Børn

1838 Syv Aftensange - af C. E. F. Weyse)

1839 Salomons Ring med digtkredsen Sulamith og Salomon

1842 Konstitueret Director for Sorø Akademi

1843 Opfordrer til indsamling af folkeviser

1852 Nutidsromanen Landsbybørnene

1853 Medstifter af Sorø Sogns Bibliothek

1855 Tankebreve fra en Afdød

1859 Ingemann fylder 70 år og modtager bl.a. et Guldhorn fra det danske folk

1862 Ingemann skriver Svanesang til sin hustru i anledning af hendes 70-årsdag

1862 B.S. Ingemann dør 24. februar i Sorø

1868 Lucie Ingemann dør 15. januar i Sorø

Ingemann efter 1817

På det kommende seminar på Skærum Mølle skal man i studiekredsene arbejde med fortællinger og noveller af Ingemann og af Blicher, tre af hver. Blicher brugte betegnelserne fortælling og novelle og Ingemann de samme samt betegnelsen eventyr om deres historier.

Hvor finder man Ingemanns værker

Hvis man nu som Blicherlæser skulle få lyst til at sætte sig ind i nogle af Ingemanns fortællinger for derved at opdage, hvor god en fortæller han er, er der mulighed for at låne hans værker på biblioteket. Men mange har sikkert, hvis de ser godt efter et til flere gamle bind stående på reolen med digterens værker. Også i sidste årh. blev han jævnlig genoptrykt.

Hvis man søger i antikvarier, er der gode muligheder for at finde forskellige bd. udgivet af bl.a. Gyldendal 1901 eller i den røde serie i seks bd.

Han blev sidst udgivet i 1989. Der kom et bind med 14 noveller i redaktion af Marita Akhøj Nielsen. Men gå ind på Arkiv for dansk litteratur (ADL.dk)s hjemmeside og slå op på Ingemann. Her ligger der mange noveller og romaner, der kan downloades. Samtidigt kan man søge books.google.com/books/ingemann.dk.

Her ligger nogle af de originale værker scannede med gotiske bogstaver og det hele. Samtidigt kan de læses som e-bøger.

Om Ingemann og hans fortællinger

Ingemann (I.) var en god fortæller, men er selvfølgelig meget inspireret af tysk fortællestil. Der er i mange noveller et glimt af noget overtroisk, som hører eventyret til. I. var interesseret i åndever-

I anden del genkender vi den erfarne beskriver af udviklingen i vores land

”der ligger det altså, landet”, men mildnet af fornemme lyriske billeder sanset i et nu, hvor tiden står stille. Og selvfølgelig også med den særlige Knud Sørensenke undertone af barok humor som i digtet ”Propeller”:

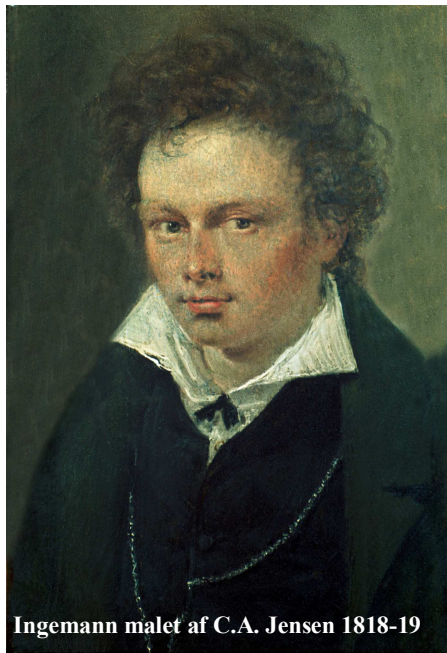
Der er nogen
der har sat propeller
på vores mark
og nu går vi
spændt
og venter på
at den en dag letter
og tager os med
til en bedre
verden.

Det er et rart perspektiv at have med i den stadige diskussion om vindmøller eller ej!

Læsningen af denne lille fine bog er ren fryd – til eftertanke.

SEMINAR

I anledning af seminaret på Skærum Mølle med emnet *Blichers noveller og Ingemanns fortællinger* følger her en orientering om Ingemann.

Ingemann malet af C.A. Jensen 1818-19

For dem, der ønsker større viden om Ingemanns liv, kan jeg anbefale, at man slår op på selskabets hjemmeside. Her har Kristian Nielsen udarbejdet en fremragende billedside, der følger hele Ingemanns liv, især er der gjort meget ud af digtsamlingen *Reiselyren* og hans udenlandsrejse i 1818.

Jeg indsætter her den biografiske oversigt over Ingemanns liv, som man også kan finde på B.S. Ingemann-Selskabets hjemmeside.

1789 Berhard Severin Ingemann fødes 28. maj i Torkilstrup Præstegaard på Falster.
1806 Dimitteres fra Slagelse Latinskole

gens udformning, gennemtænkt i mindste detalje, som han skriver. Den 12. september 1891 kunne den første gæst besøge læsesalen. Mange Blicher-forskere har her hentet inspiration til deres studier, og jeg vil blot nævne selskabets trofaste medlem, afdøde arkivar Paul G. Ørberg, der gennem mange år bidrog med mange Blicherartikler og også har været foredragsholder i Blicher-Selskabet.

Jeg indsætter et par illustrationer her sammen med en af de artikler, der har direkte med Blicher at gøre og vores nye udgivelse *Vestlig Profil af den Cimbriske Halvø*, hvor der bl.a. er en længere omtale af røveren Jens Langkniv. Bogen blev ret populær og kom i tre oplag.

Tegneren Svend Erik Ihle, der blev født i 1916, stammer fra Broager i Sønderjylland. Han drev egen malervirksomhed i Viborg og blev tegne- og faglærer ved teknisk skole i Viborg. Han var oprindelig uddannet på Rostrup Boyesens malerskole og lærte sig billedrestaure-ringsteknik på Nationalmuseet. Han har illustreret mange bøger med emner fra

den jyske natur. F.eks. *Ved Nissum Fjord*, *Fra Ringkøbing Fjord og Holmslands Klit*, *Over den jyske Hede* og en novelleudgivelse af Johannes Buchholtz. Han blev senere faglærer i Holstebro, hvor han levede til sin død i 1990. Artikel fra bogen s. 34:

Om Daugbjerg

Der er ikke megen romantik over det moderne kalkværk i Mønsted. Men tager man til Daugbjerg, til Dybedal nord for byen, er det som at komme fra nutidens klare dagslys til fortidens dæmpede grå, konturerne står ikke så skarpe, og i dagens grønne føler man sig næsten som eet med den evigt unge natur, genfødt hver vår. Dejligt er der hernede. En lille uanselig indgang viser, hvor vejen er ind til de gamle grubegange. Det var tilfældigt, man fandt dem, en mand sank pludselig gennem mulden, jorden åbnede sig, og fortiden gav sine hemmeligheder fra sig.

Inde i koven tænder føreren de primitive olielamper, og let bøjet følger man ham gennem gangene, dybt under jordens overflade. Der er så underlig tidløst herinde. Man spørger sig selv: Var det her, man for mange århundreder siden brød den kalk, som var med til at bygge fortidens store borge og kirker, Gottorp slot, Ribe domkirke, Spøttrup. Kilometerlange er koverne, man kan let blive væk her, ligesom miste forbindelsen med livet i dag og føle sig hensat til de døde verden. Thi gangene er menneskeværk, møjsommeligt hugget ud af kraftige karle. Her skal den sagnomspundne Jens Langkniv have holdt til, og det siges, at taterne her fejrede deres guder, her var de sig selv, her var fred.

DEN LIDERLIGE ITALIENER

Om Steen Steensen Blicher og Giovanni Boccaccio i anledning 700-året for dennes fødsel af forfatteren Søren Sørensen.

Om tiden har mange haft meget at sige, f.eks. at den læger alt, men også at dens tand gnaver alle ting, at tiderne muterer, og vi med dem.

Tiden har således haft held til at reducere Giovanni Boccaccio (1313-1375) til *den liderlige Italiener*, som Blicher kalder ham i *Min Tidsalder* (1842); man husker kun hans 100 noveller, de ti dages fortællinger fra Firenze under den sorte død i 1348, pesten der tog o. 40% af Europas befolkning, men lod Boccaccio og hans fortællersker fra *Dekameron* overleve.

At han også skrev mange andre ting, romaner, episke versfortællinger og digte, oftest sonetter, det har man glemt, lige som det er gået i glemmebogen at han som humanistisk forsker og tænker øvede stærk indflydelse på skabelsen af renæssancen. Dermed står han i forreste række blandt de skikkelser der har formet Europas og kristenhedens udvikling mod stadig større klarhed i tanken. Den der vil, kan se parallellerne til Blichers virke som folkevækker og politisk tænkere.

Litteraturhistorikerne har imidlertid været opmærksomme på at Blicher minder dem om novellens ophavsmænd i sin

egen novellekunst, hvad der sådan set virker rimeligt: skal vi tale om noveller i dansk sammenhæng, er Blichers det naturlige udgangspunkt, som Boccaccios er det i verdenslitteraturen.

Boccaccios noveller var nemlig kommet på dansk på Blichers tid. T.C. Bruun havde i 1783 udgivet komiske fortællinger efter Boccaccio og fabeldigteren LaFontaine, flere, o. halvdelen, var udkommet i 1805, og ellers var de tilgængelige på engelsk og tysk alle sammen.

Billeskov-Jansen skrev således i *Danmarks Digtekunst III* 1958:

E Bindstouw skifter skønsomt mellem Vers og Prosa, glædelige og sørgelige Historier. Navnlig i Begyndelsen kites Fortællingerne sammen ved en kort Mellemstak, ypperligt formet som i Boccaccios "Dekameron".

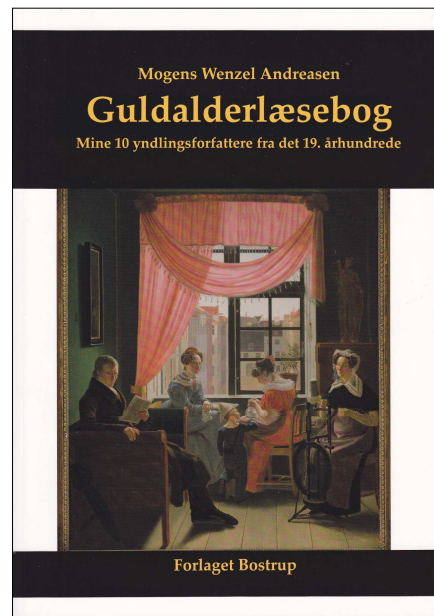
I sit efterskrift til *Dekameron* i Gyldendals Bibliotek Verdenslitteratur var Paul V. Rubow opmærksom på at Blicher lige som Boccaccio havde bearbejdet det gamle eventyr om de to elskende Flores og Banzeflor, *Fiore* og *Fioretta* hos Boccaccio og efter ham hos Blicher, og iflg. Rubow havde Blicher *egentlig ... skilt sig nok saa godt fra Opgaven som sin navnkundige Forgænger*.

Om Søren Sørensen: Siden 2003 har jeg været fordybet i oversættelser af Francesco Petrarcas italienske og latinske lyrik samt i omfattende studier i hans liv, forfatterskab og indflydelse på Europas kultur og litteratur. Derved er jeg ustandselig stødt på Boccaccios navn og Boccaccios værker, som fædre til renæssancen nævnes han og Petrarca altid side om side. 700-året for Boccaccios fødsel har vakt min interesse for den her i landet helt ukendte lyriske digtning i Petrarcas stil.

Søren Sørensen er formand for Sammenslutningen af litterære selskaber.

GULDALDERLÆSEBOG**Omtale**

Mogens Wenzel Andreasen, der blev landskendt for sin deltagelse i den nordiske musikquiz "Kontrapunkt", er en fremragende foredragsholder om dansk

musik og litteratur.

Han har nu udsendt en smuk bog på forlaget Boserup med titlen "Guldalderlæsebog".

Interessen for guldaldermusikken har ført ham til også at fordybe sig i periodens litteratur. Ofte undrede han sig over, at det var de samme tekster, der blev fremhævet i litteraturhistorierne og i skolernes litteraturundervisning, og det har fået ham til at sammensætte et helt personligt udvalg af små guldperler fra det 19. århundrede.

Udvalget er helt personligt, og man mærker tydeligt den musikalske inspira-

tion, men også billedkunsten har fået plads i Guldalderlæsebogen. Af de 10 forfattere finder vi også artikler om St. Steensen Blicher. Grethe Lorentzen skriver i sin lektørudtalelse: "Informativ, letlæst, indbydende og underholdende introduktion til 10 kendte, danske guldalderforfattere efter redaktørens valg. Det gode valg af billedmateriale forhøjer nydelsen ved læsningen." Dansk Bibliotekscenters materialevurdering, marts 2013.

Han fortæller her især om Blichers digte og sange, ikke mindst dem der er optaget i Højskolesangbogen og aftrykker nogle af teksterne. Han fortæller om Himmelbjergmøderne og bringer et uddrag af novellen *Himmelbjerget*. En lille fejl har dog indsneget sig her, idet Andreasen skriver at møderne på bjerget sluttede i 1845, det var nu i 1844 efter seks år.

Bogen koster 250 kr. men hvis man bestiller på Forlaget Bostrup@gmail.com får man 25 % rabat ved at opgive at man er medlem af Blicher-Selskabet.

MIDT I ET NU**Knud Sørensen: Først nu - Digte Gyldendal 2013 ved Bente Harbo**

Knud Sørensens seneste digtsamling "Først nu" viser endnu en gang, hvor fornemt han behersker sproget. I den knapteste formulering, hvor ikke ét ord er overflødig eller tilfældigt, leder han os ind i digterens univers. Fra det mindste (som at få klippet buskene ved flisegangen) til det største (i fantasien over de adspredte molekyler i verdensrummet). Disse to digte "Hver morgen" og "Jeg tror" står som indgang og udgang til digtsamlingens første del.